

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název:	VY_12_INOVACE_VL_4A_14B
Škola:	Základní škola Nové Město nad Metují, Školní 1000, okres Náchod
Autor:	Ivana Hynková
Ročník:	IV.
Tematický okruh, předmět:	Čtenářská a informační gramotnost, vlastivěda
Téma:	Příchod Slovanů, Sámova říše, staré pověsti
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.2336
Datum:	27.4.2011
Anotace:	<p>text s doplňujícími informacemi k učebnici a soubor otázek doporučená dotace – výukový blok 2 hodin 1.hodina – práce s učebnicí Vlastivěda pro 4. roč., SPN, Praha 2010 a textem - vysvětlování pojmů - ukázky obrázků z knihy: Beranová, Magdalena: Slované, nakl. Panorama, Praha 1988 2.hodina – video Zajímavá vlastivěda – (O pravěku) a starých pověstech, agentura DUHA, Rokycany - práce ve skupinách – odpovědi na otázky Může následovat četba starých pověstí v hodinách čtení.</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Počátek středověku na našem území Příchod Slovanů - Avaři - Sámova říše

1. Slované

- přišli z východu (*období stěhování národů - 4. - 6. stol. n. l.*)
- různé kmeny (např. Čechové, Lučané, Zličané, Doudlebové)
- usazovali se v **nížinách podél řek - zemědělství**
 - **první řemesla** - tkalcovství
 - hrnčířství
- **obchod**
- (*nálezy keramiky: Čechy- Poděbradsko, Kolínsko, střední Polabí
Morava -Podýjí, Brněnsko, Znojemsko, Olomoucko*)
- budování **opevněných hradišť** - ze dřeva
 - domy - POLOZEMNICE - napůl zapaštěné do země
 - 1 velká místnost (až 40 lidí)
 - uvnitř byly pece z kamenů a hlíny
 - sedlová střecha - došky z rákosy nebo slámy
- obyvatelstvo hradiště : několik **rodin** tvořilo **rod** a několik rodů tvořilo **kmen** - v čele **kníže**
(*nálezy hradišť - Lounsko, Roztoky u Prahy, Hodonínsko, Břeclavsko*)
- **pohanské náboženství** - mnoho bohů
 - bůh hromu a blesku, vládce bohů - PERUN
 - bůh slunce a ohně - SVAROG
 - jeho syn - SVAROŽIČ = RADEGAST
 - posvátné kameny, prameny, háje, stromy
- **pohřebiště** - spalování mrtvých, popel do uren, urny do země
(*mnoho nálezů pohřebišť na našem území*)

2. Avaři a franský kupec Sámó

- Avaři = turecko - mongolské kmeny ze Střední Asie
- **napadení Slovanů - 623 n.l.**
- Slované se chtějí bránit, byli dobří bojovníci, ale aby byli silní, musí se jednotlivé **kmeny sjednotit** - **franský kupec Sámó** - sjednotil slovanské kmeny
- vzniká **SÁMOVA ŘÍŠE = kmenový svaz** (624 - 659 nebo 661)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

(hlavní centrum říše - Wogastisburg - neví se, kde ležel)

- Slované dokázali **odolávat častým nájezdům** nepřátel

(vítězná bitva proti silnému franskému vojsku u Wogastisburgu 631 - jediný historicky dochovaný zápis o Sámově říši ve franské kronice připomíná právě tuto bitvu)

3. Pověsti o příchodu Slovanů a nejstarší době našich dějin

- první kronika, která vypráví o příchodu Slovanů na naše území a o prvních událostech je latinsky psaná **Kronika česká - Kosmova Kronika**

(mnich a kronikář Kosmas, kolem r. 1100 n.l.)

- neznámější převyprávění provedl **Alois Jirásek - Staré pověsti české**

O Čechovi

O Krokovi a jeho dcerách

O Bivoji

O Libuši

O Přemyslovi

Libušina proroctví

Dívčí válka

O Křesomyslu a Horymírovi aj.

Otázky a úkoly k textu:

1. Kde se usazovali první Slované na našem území? Jaké to mělo důvody?

2. Vysvětlete, co to bylo hradiště a kdo tam bydlel.

3. Jaký význam měl pro naše dějiny kupec Sámo?

4. Zkuste nakreslit Sáma a starého Slovana – jak asi vypadali, v čem byli oblečeni, jakou nosili obuv apod.

5. Jaké postavy ze starých pověstí znáte?